Lausunto
12.11.2026
Asiatunnus KEHA/16149/2026

Eduskunta Maa- ja metsätalousvaliokunta
-
00102 EDUSKUNTA

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 69/2026 vp

Kirjallinen asiantuntijalausunto

Lounais-Suomen elinvoimakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 muuttamisesta.

Tuemme valtioneuvoston näkemyksiä komission ehdotuksesta. Arviomme mukaan energiasiirtymään liittyvät joustot parantaisivat toimialan mahdollisuuksia toteuttaa energiasiirtymään liittyviä hankkeita, joita on toteutettu nykyisellä EMKVR-kaudella vähemmän kuin edellisessä EMKR-kaudella osin kiristyneiden tukiehtojen vuoksi. Esimerkiksi artiklan 13 kohta l) ei huomioi Suomessa tyypillistä pitkää talvikalastusta (ilman alusta) tai pienimuotoista kalastusta useammalla aluksella. Osalle kalastajista aluksiin liittyvät investoinnit ovat olleet ehdon vuoksi tukikelvottomia.

Omistajavaihdoksiin sekä nuoriin kalastajiin ehdotetut muutokset tukisivat puolestaan kalastuksen jatkuvuutta ja uudistumista sekä helpottaisivat kalastukseen liittyviä korkeita aloituskustannuksia.

Esitämme kuitenkin seuraavat huomiot muutosehdotukseen:

3.1 Kalastusalan energiasiirtymän edistäminen

Päästöjen vähentämisen todentaminen edellyttäisi, että vanhasta ja uudesta moottorista olisi saatavilla luotettavat tiedot päästöjen määrästä. Vanhoista moottoreista päästötietoja ei ole saatavilla, eikä uusienkaan moottoreiden osalta tietoja löydy automaattisesti. Näkemyksemme mukaan ehdotuksen tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että hiilidioksidipäästöjen vähentäminen voidaan todentaa yksinkertaisella, mutta luotettavalla menettelyllä.

Arvioimme mukaan muilla, enintään 24 metrisillä aluksilla, olisi ollut suurempi mahdollisuus vaikuttaa toimialan kokonaispäästöjen vähentymiseen. Edelleen näemme, että uusien vähäpäästöisten alusten tukeminen EMKVR:stä tai tulevasta MFF:stä olisi tärkeää merkittävämmän energiasiirtymän saavuttamiseksi.

Vesiviljelyn ”tuotantojärjestelmän” määrittelyyn pyydämme tarkennusta yhtenäisen tulkinnan varmistamiseksi.

3.5 Merisuojelualueiden ja kalastuksen yhteishallinnan tukeminen

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen näkemyksen mukaan ehdotettujen toimien kustannuksia voisivat olla esimerkiksi alueiden kartoittamiseen liittyvät selvitykset ja strategiat, neuvottelut kalastusoikeuden haltijoiden ja kalastajien kanssa ja heille

mahdollisesti maksettavat korvaukset kalastusoikeuden menetyksistä. Kalastusoikeuden menetyksistä johtuvia korvauksia ei ole ehdotuksessa huomioitu. Suppeammille alueille kalastusrajoituksia asetetaan jo kansallisen kalastuslain nojalla. Vaikuttavuuden varmistamiseksi ja päällekkäisen työn välttämiseksi rahastosta mahdollisesti rahoitettavat toimet on yhteensovitettava nykyisten toimien kanssa.

3.6 WTO:n kalastustukisopimuksen täytäntöönpano

Katsomme, että ehdotuksessa mainitut uudet velvoitteet tulisi avata tarkemmin. Mikäli uudet velvoitteet tuottavat lisää työtä kalataloushallinnossa, tulee myös resurssointia lisätä.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ja ratkaissut .

Tämä asiakirja KEHA/16149/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/16149/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vieno Ursula 12.11.2026 08:16

Ratkaisija Saarnio Nina 12.11.2026 08:18